

Landstingets Forhandlinger. (63.) 985
 6. Marts 1897. 1. Bø. af Lovf. om Begunst. for landøst. Forstudsforeninger. 986

tægter gennem Svineopdræt og især gennem Kreaturopdrættet, haade Heste og Køer; men det er noget, der ikke gaar saa meget let for sig; der skal Tid til det. En Hest skal have 3, 4—5 Aar og en Ko 2—3 Aar. Paa denne Maade kan det træffe, at en Mand et enkelt Aar ikke har saa saa Indtægter, men derefter kommer der et andet Aar, hvor han har mindre Indtægter. Men saa siger Manden: nu borge vi paa disse Ting, som muligvis om kortere eller længere Tid ville bringe os Penge ind; og da er det, at det netop kunde være gavnligt, at vi have let Udgang til at faa et saadant Laan.

Det kan være rigtigt, hvad det ærede Medlem ogsaa udtalte, at Kautionslaan — nu kan man have imod dem, hvad man vil — ere lette at faa. Det tvivler jeg ikke om, men det ærede Medlem maa alligevel indrømme, at det er ikke rart for os at skulle gaa omkring og bede den ene og den anden om at være Kautionsist. Man staar meget mere frit og selvstændigt paa den anden Maade, og det er blot det, jeg gerne vilde have, at det ærede Medlem skulde indrømme. Naar det Udtryk blev brugt, at skære en bred Rem af Statskassens fede Ryg, saa tror jeg, dog ikke, at Remmen er saa bred, at det vil være søleligt for Statskassen, saa meget mere som jeg er vis paa, at Statskassen ikke ryster en Dre. Jeg er sikker paa, at Landbrugsministeren vil komme til at føre Tilsyn med disse Foreningers Danelse, og at det vil blive ført saaledes, at der ikke bliver Tale om Tab for Statskassen. Jeg vil i det hele taget nok en Gang tillade mig at anmode det høje Ting, om at stille sig velvilligt lige over for dette lille Lovforslag.

Landbrugsministeren (Sehested): De fleste ærede Medlemmer, der have haft Ordet, have udtalt sig med stor Velvilje om det foreliggende Lovforslag. Et enkelt Medlem, det ærede 6te Medlem for 2den Kred (B. G. C. Jensen) har derimod haft adskillige Betæneligheder og fandt ikke, at der var Anledning til at træffe saadanne Foranstaltninger som dem, der tilsigtes ved dette Lovforslag. Derimod forekom det mig, at det ærede Medlem mente, at saadanne Foranstaltninger vare paa deres Plads i sin

Tid, da de Raiffeisen'ske Kasser bleve dannede; men, mente det ærede Medlem, der var overordentlig stor Forskel, thi den Gang disse Kasser bleve oprettede, stete det i filantropisk Djemed. Det er jo ganske rigtigt; Forholdene vare den Gang saaledes paa de Steder, hvor Raiffeisen virkede, at de smaa Landmænd og Bønderne vare stærkt i Lommen paa dem, man kalder Magerkarle. Paa de Kreditinstitutter og Personer udnyttede paa den skændigste Maade Landbrugerne, og det var det, der bevægede Raiffeisen til at fremkomme med sit Forslag til forskellige velstaaende Folk om at skyde Penge ind for at danne saadanne Foreninger, hvorigennem man kunde fritage de haardt betrængte Landbrugere fra dette Nag, som hvilede paa dem. Det er altsaa ganske vist, at det var i filantropisk Djemed. Men nu vilde det jo have været endnu bedre, hvis Raiffeisen havde faaet den Tanke at stifte saadanne Foreninger, inden endnu Landbrugerne vare komne ind under dette Nag, saa vilde de have haft langt større Kraft til at benytte de gunstige Betingelser, som saadanne Foreninger kunde stille dem under, end efter at de i mangfoldige Aar havde levet under dette Tryk og vare blevne hindrede i deres Gerning. Nu ere Forholdene jo saaledes her i Landet, at vi heldigvis ere fri for enhver Art af Mager, og der foreligger altsaa ikke den Anledning til at fremkomme med dette Forslag, men jeg tror, at man gør vel i at begynde med saadanne Foranstaltninger paa et saa tidligt Tidspunkt, at man ikke kommer ind i ubelidige Tilstande, og bliver nødsaget til at gribe til dem. Det hedder jo, at man skal ikke kaste Brønden til, efter at Bærnet er druknet, men helst før. Jeg mener ikke, at der vil komme nogen Tid, hvor lignende skrækelige Tilstande indtræde for vort Landbrug som dem, der fandtes der, hvor Raiffeisen virkede, men jeg tror, at vi ere paa et saadant Kulturstandpunkt i Danmark, at vi ogsaa finde, at det, at man skal leve fortrykt af andre Grunde paa sin Ejendom, fordi man maa betale meget for meget for de Penge, som man skal bruge til Driftens Behov, mere, end der kan svare Regning, ogsaa kan bevirke, at man skal gribe til forebyggende Foranstaltninger, og det er det, der gøres ved dette Lovforslag.